

Nevidomí a tandemová cyklistika

V posledních letech se tandemová cyklistika mezi nevidomými u nás těší velkému zájmu. V ČR existuje na šest výrobců tandemových kol, kteří dovedou postavit kvalitní kola dle individuálních požadavků zákazníka. Rozvíjejí se dvě formy tandemové cyklistiky: soutěžní a rekreační. Tandemová cyklistika nevidomých je paralympijským sportem. Ve svém příspěvku se však budu věnovat její rekreační formě, která se úspěšně rozvíjí jako volnočasová aktivita zejména ve Sjednocené organizaci nevidomých a slabozrakých ČR. Největší centra tandemové cyklistiky jsou v Praze, Brně, Ostravě, Pardubicích, Opavě, Šumperku a Kyjově. Pořádají se jednodenní a víkendové vyjížďky do okolí. Oblibu si získávají i týdenní soustředění. Pod redakcí celostátního časopisu pro zrakově postižené – Zora a ve spolupráci s SK Slavia Praha – Odborem zrakově postižených uspořádal jsem již takový sedmý pobyt. Jeden rok jej pořádám v Čechách a následující na Moravě. Letošní se uskutečnil za účasti 13 tandemů v Litovli (poblíž Olomouce), odkud jsme vyjížděli na předem připravené trasy od 60 do 85 km. Cílem byly vždy návštěvy pamětihodností s domluvenou haptickou prohlídkou (hrady, zámky, muzea apod.), koupání atp.

Trasy volíme po cyklostezkách, případně po málo frekventovaných silnicích. Pro větší bezpečnost používáme na frekventovanějších úsecích návlekové bezpečnostní ostře žluté vesty s dvoujazyčným označením nevidomý a blind + mezinárodně uznávaný piktogram nevidomého, pilot má označení průvodce a guide.

Na cyklostezky z hlediska tandemů nemáme žádné specifické požadavky. Uvítáme však, když v místech prudších zatáček jsou širší. Větší problémy máme sekundárního rázu – přeprava tandemů železnicí, cyklobusy. Přeprava tandemů na autech je možná prodloužením lyžiny, případně uložením do vozíku odpovídající délky. Občas se potíže vyskytují se zaparkováním, úschovou v ubytovacích zařízeních. S možností parkování tandemů se ani nepočítá v budovaných parkovacích věžích (Hradec Králové).

Zato klíčovou úlohu pro požitek z jízdy plní pilot tandemu. Pilot s nevidomým musí vytvořit sehranou dvojici. Nevidomý v něm musí mít plnou důvěru a pilot musí znát jeho cyklistickou zkušenost. Zpravidla jde o rodinné příslušníky, případně o kamarády-cyklisty. Je ideální, když během jízdy dochází ke komunikaci o profilu trasy, o scénérii krajiny, zajímavých objektech, o názvech projížděných obcí.

Již po jedenácté jsem se zúčastnil mezinárodního Tandem Campu, který pořádá německá organizace Tandem Hilfe. Jde o desetidenní pobyty s pečlivě připraveným programem cyklotras. Při některých ročnících peleton o 20 tandemech projížděl mnohé úseky labské cyklostezky na německé straně. Cyklostezky se vyznačují dobrou šířkou, kvalitním povrchem a přehledným značením.

PhDr. Jiří Reichel, šéfredaktor časopisu Zora, SONS ČR